

2017-12-13
Ku2016/02084/KO
Ku2017/02646/KO

Kulturdepartementet

Kungl. biblioteket
Box 5039
102 41 Stockholm

Uppdrag till Kungl. biblioteket om digitalt kompetenslyft

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Kungl. biblioteket att under 2018–2020 nationellt samordna och finansiera en satsning på de regionala biblioteksverksamheterna som kompetens- och utvecklingsnoder. Satsningen innebär i sin tur att de regionala biblioteksverksamheterna samordnar en utbildning av landets folkbibliotekarier för en digital kunskapshöjning.

Uppdraget ska genomföras efter inhämtande av synpunkter från Statens medieråd, Myndigheten för tillgängliga medier, Statens kulturråd, Sveriges Kommuner och Landsting, landsting och andra berörda aktörer.

För uppdragets genomförande får Kungl. biblioteket använda högst 25 miljoner kronor 2018. Utgifterna ska belasta det under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid uppförda anslaget 1:6 *Bidrag till regional kulturverksamhet*, anslagspost 2 Samordning inom biblioteksväsendet. Regeringen avser återkomma om uppdragets finansiering 2019 och 2020.

Kungl. biblioteket ska lämna en delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Kulturdepartementet, med kopia till Utbildningsdepartementet) senast den 1 oktober 2018. En slutredovisning ska lämnas senast den 1 mars 2021. Redovisningen ska bl.a. innehålla en redogörelse för uppdragets genomförande samt en redovisning av hur medlen har använts. En redovisning av hur uppdraget fortlöper ska också lämnas i samband med årsredovisningarna för verksamhetsåren 2018–2020.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen har som mål att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. Utifrån detta mål ser regeringen behovet av satsningar på olika områden för att åstadkomma en bred digital kompetenshöjning för hela befolkningen. Digital kompetens innebär bl.a. att individer är förtrodda med digitala verktyg och tjänster. Digital kompetens omfattar också medie- och informationskunnighet, dvs. kunskaper och förmågor som krävs för att finna, analysera, kritiskt värdera och skapa information i olika medier och sammanhang.

Syftet med uppdraget är att främja en ökad digital kompetens hos allmänheten genom att de regionala biblioteksverksamheterna samordnar en utbildning av landets folkbibliotekarier. Biblioteken ska, enligt bibliotekslagen (2013:801), verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Alla ska vara en del av och känna en grundtrygghet i den digitala samhällsutvecklingen. Delaktighet i demokratin förutsätter idag förmågan att inhämta och värdera kunskap via digitala medier. Medie- och informationskunnighet har därför blivit en allt viktigare kompetens för alla samhällsmedborgare oavsett ålder.

Vidare ska folkbiblioteken, enligt bibliotekslagen, verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet. Bibliotekens personal är van att läsa av behov i sin omgivning och att anpassa sina insatser till individens efterfrågan. Folkbiblioteken har också fördelen att de finns i varje kommun i landet och är offentliga platser som har hög trovärdighet. Biblioteken har även genom sina nätverk och sitt samarbete med folkbildningens aktörer och det civila samhället så som Digidelnätverket möjligheter att bidra till vidsträckt förankring av kompetenslyftet över hela landet.

De regionala biblioteken som finns i varje län har enligt bibliotekslagen i uppdrag att främja samarbete, verksamhetsutveckling och kvalitet när det gäller de folkbibliotek som är verksamma i länet. Kungl. biblioteket som har en nationell överblick över det allmänna biblioteksväsendet bör därför ges i uppdrag att nationellt samordna och finansiera en satsning på de regionala biblioteksverksamheterna som kompetens- och utvecklingsnoder.

Bakgrund

Kungl. biblioteket har sedan 2011 i uppdrag att ha en nationell överblick över det allmänna biblioteksväsendet och att främja samverkan och utveckling inom området. Av förordningen (2008:1421) med instruktion för Kungl. biblioteket framgår bland annat att Kungl. biblioteket särskilt ansvarar för den uppföljning som myndigheten ska göra tillsammans med de regionala biblioteksverksamheterna och kommunerna av hur de biblioteksplaner som kommuner och landsting antar i enlighet med bibliotekslagen har utformats och hur de används. Myndigheten ska också verka för utveckling och samordning av digitala tjänster och system inom biblioteksväsendet.

Kungl. biblioteket fick 2015 i uppdrag att lämna förslag till en nationell biblioteksstrategi för att främja samverkan och kvalitetsutveckling inom det allmänna biblioteksväsendet (dnr Ku2014/01693/KI, Ku2015/00747/KI). Myndigheten har inom ramen för uppdraget föreslagit en satsning på en bred digital kompetenshöjning för hela befolkningen med stöd i folkbiblioteken (Ku2016/02084/KO).

Riksdagen har, efter förslag från regeringen i budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1, utg. omr. 17, bet. 2017/18:KrU1., rskr. 2017/18:91), beslutat om att avsätta 25 miljoner kronor 2018 för en satsning på digitalt kompetenslyft. Regeringen har i budgetpropositionen för 2018 aviserat att satsningen ska pågå t.o.m. 2020 och beräknar därför att Kungl. biblioteket årligen tillförs 25 miljoner kronor även 2019 och 2020.

På regeringens vägnar

Alice Bah Kuhnke

Matilda Berggren

Kopia till

Finansdepartementet/BA, OFA K
Utbildningsdepartementet/S, UF, F, GV
Kulturdepartementet/D, Disk, MF, KL
Statens kulturråd
Myndigheten för tillgängliga medier
Statens medieråd
Svensk biblioteksörening
Sveriges Kommuner och Landsting
Samtliga landsting